

8.1

Lettermonster

Nr.	Thema	Leeftijd	Werkvorm	Duur	Materiaal	Leergebied
8.1	Taal & Teken	5 - 6 j.	Kringgesprek Verhaal	50'	6 zakken	Lichamelijke opvoeding Nederlands

Het Latijnse schrift is slechts een van vele. De kleuters maken in deze activiteit op een speelse manier kennis met andere lettertekens. Het is tegelijkertijd een interculturele manier om visueel te discrimineren en voorbereidend te schrijven.

Vorbereiding

- De leerkracht kopieert infoblad 8.1.2 en knipt de letters uit. Elke letter wordt op een zak geplakt.
- De leerkracht kopieert infoblad 8.1.2 10 keer, knipt de letters uit en verstopt ze overal in de klas.
- De leerkracht kopieert werkblad 8.1.1, één per kleuter.

(Alternatief: Als de school in een multiculturele buurt ligt, kan het leuk zijn om daar foto's te maken van 'vreemde' lettertekens en die foto's te gebruiken in de klas in plaats van bronblad 8.1.1. Dat maakt het voor de kleuters nog herkenbaarder.)

1. Klagesprek

De leerkracht bekijkt samen met de kleuters de foto's op **bronblad 8.1.1** met reclameboodschappen, nummerplaten, ... Op al die prenten staan verschillende lettertekens. De leerkracht vraagt:

- Vinden jullie de tekens mooi? Waarom (niet)?
- Hebben jullie zulke tekens nog al gezien? Waar?

De leerkracht vertelt dat die tekens samen woorden vormen, zoals hun naam ook uit verschillende tekens of letters bestaat. De leerkracht laat de kleuters eventueel hun naam schrijven en wijst hen op de verschillende tekens.

2. Inleidend verhaal: lettermonster

De leerkracht vertelt:

'Overal ter wereld zijn er winkels waar je letters kunt kopen. Die letters worden op zakjes met snoep geplakt, op mooie kleren voor kindjes, op speelgoed, ... Maar vorige week is er iets vreemds gebeurd. ... In een grot in een heel ver land woont een reusachtig lettermonster. Het eet alleen maar letters: grote, kleine, dikke, dunne, in alle vormen en kleuren. Het is er dol op! Vorige week had het zo'n honger dat het alle letters opat die het maar kon vinden: in de winkels, op straat, in de huizen van de mensen, in de klassen van de scholen, ... Overal. Toen er geen letters meer waren in zijn land, vloog het monster naar een ander land om ook daar alle letters op te vreten.'

De leerkracht vraagt:

- Wat zou er gebeuren als het lettermonster naar België kwam?
- Wat zou er gebeuren als het in onze klas kwam?
- Wat zou hier allemaal verdwijnen als het al onze letters opat?
- En op straat?
- En thuis?

'En zo ging het lettermonster altijd maar verder en verder en verder ... Tot zijn buik helemaal rond en vol gegeten was. Toen vloog het terug naar zijn grot. Het was zo zwaar door al die letters in zijn buik, dat het bijna niet meer kon vliegen. Zijn vleugels deden pijn en het was helemaal uitgeput. Gisteren kwam het eindelijk thuis. Het kroop meteen diep in zijn grot want het voelde zich vreselijk ziek.'

De leerkracht toont de tekening van het lettermonster op **infoblad 8.1.1**.

'Het monster had zo'n buikpijn van al die letters. Het had veel te veel gegeten. Op deze prent ging het nog net, maar deze morgen heeft het alle letters uitgespuwd en die liggen nu overal in de grot: onder de kast, in zijn bad, op de stoel, in het bed, ... Waar je ook kijkt in de grot, je ziet alleen maar letters, letters en letters ...'

3. Visuele discriminatie met lettertekens

De leerkracht vertelt dat ze nu in de grot van het monster zijn. Hij/zij toont zes zakken aan de kleuters. Op elke zak plakt een letter van **infoblad 8.1.2**. Op de vermelde websites kan de leerkracht terugvinden om welke letters het gaat. De leerkracht vertelt dat die zakken van 6 letterverkopers zijn [Ter informatie: een Fransman, Griek, Chinees, Hebreeuw, Arabier en een Thai]. De leerkracht vraagt:

- Wat zien jullie op de zak?
- Waar hebben jullie dat nog al gezien?

De leerkracht vertelt dat de letterverkopers nu heel arm zijn, want het lettermonster heeft al hun letters opgegeten en nu kunnen ze niets meer verkopen. De kleuters kunnen de letterverkopers helpen door in de grot van het monster alle letters te zoeken die het uitgespuwd heeft. De kleuters gaan op zoek naar de letterkaartjes die verstopt zijn in de klas en ze stoppen die in de zak met hetzelfde letterteken als op het kaartje dat ze gevonden hebben.

4. Voorbereidend schrijven

De leerkracht vertelt dat het lettermonster jammer genoeg niet alle letters uitgespuwd heeft. In elke zak zitten er nog te weinig letters. De kleuters kunnen helpen door er voor elke zak nog wat letters bij te maken. Elke kleuter krijgt **werkblad 8.1.1**. Daarop staan 6 blanco kaartjes. Op die kaartjes tekenen ze de zes verschillende letters na. Daarna knippen ze de kaartjes uit en steken ze in de juiste zak.

5. Visuele discriminatie: dezelfde letter in de prent zoeken

De kleuters krijgen elk een foto uit **bronblad 8.1.1** en een van de lettertekens die ze daarnet geschreven hebben. Ze proberen dat letterteken terug te vinden op de foto.

Doelstellingen

- De kleuters tonen een toenemende bedrevenheid in het functioneel aanwenden van kleinmotorische vaardigheden.
- De kleuters kunnen letters visueel discrimineren van andere letters.
- De kleuters beseffen dat mensen door middel van het schrift boodschappen kunnen vastleggen.
- De kleuters maken kennis met meertaligheid en taaldiversiteit als kenmerken van hun eigen klas, school en maatschappelijke omgeving.

Ontwikkelingsdoelen

- LO 1.11, 1.28, 1.29, 1.30, 1.39
- N 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.6, 3.3, 4.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5

http://nl.wikipedia.org/wiki/Arabisch_alfabet

http://nl.wikipedia.org/wiki/Grieks_alfabet

http://nl.wikipedia.org/wiki/Hebreeuws_alfabet

<http://www.hawaii.edu/thai/materials/images/thail.gif>

http://nl.wikipedia.org/wiki/Chinese_talen#Karakters

